

▸ *Visky András*

Betsabé anyakirálynő hiábavaló
intelmei fiához, Salamonhoz,
amikor hirtelen rászakadt
a romló teste miatti kétségbeesés,
valamint az a biztos felismerés,
hogy trónra lépő fia mind az ő,
mind pedig ingatag apja vétkét
megsokszorozza vakon,
aminek majd későn ébred
tudatára maga is,
tehetetlensége életfogytiglani
ketrecében

Ad notam Példabeszédek könyve, 31. rész

Mit mondjak, fiam, méhemnek gyermeke, akiért fogadalmat tettem?

Ne vesztegesd erődöt nőkre, ne járj azokhoz, akik királyokat rontanak meg, amiképpen én tettem, amikor még sudár termetem fényei sötétségbe borították a palotát és foglyul ejtették erényességéről híres apádat, akinek az én karjaim között kellett kilehelnie önbecsülése utolsó párját.

Nem illik a királyokhoz a borivás, nem illik az a királyokhoz, sem a fejedelmekhez a szeszes ital kívánása, legfőképpen asszony kezéből utasítsd vissza a poharat: bizony édes méreg az, amelynek nincs ellenszere, apád sem térhetett ki előle, amikor vakmerőn feléje nyújtottam én is Lót leányainak sötétvörös borát, magamat sem tartva vissza.

Fordulj el a bortól, fiam, mert ha iszik a király, elfeledkezik a rendeletekről, és helytelenül ítélkezik a nyomorultak ügyében, nem látva, hogy ő maga a nyomorultak között a legnyomorultabb, még magabízón áll, azt hiszi, pedig már boldog szédületben le is zuhant saját léte legmélyére, ahonnan nincs visszatérés.

Adjatok szeszes italt a veszendőnek, és jobbnál jobb borokat az elkeseredett embernek, igyék, hogy megfélemedezzenek szegénységéről, és ne gondoljon tovább nyomorúságára, hogy majd kijózanodva lesütött szemmel járjon ő is, és ne tudja fölemelni többet a tekintetét, és egyedül szegénységére meg nevenséges nyomorára gondolhasson, amíg le nem gyűri a halál rettenete.

Nyisd meg szádat a némaért, a mulandó emberek ügyéért emelj szót, ítélkezz igazságosan, íteld meg a nyomorultnak és szegénynek a jogát, fordulj el, ha a másnaposság szégyenletes sírásra késztet, magadat sajnálva egyre.

Derék asszonyt kicsoda találhat, értéke sokkal drágább az igazgyöngynél, aminek mindig is bővében leszel, amiképpen számolatlanul szebbnél szebb asszonyoknak is, akik legtitkosabb kívánságaidat teljesítve törnek vesztedre, de ezt bizalomnak fogjátok nevezni mind és megbocsátó hűségnek, te meg feltétlen odaadásról és kikerülhetetlen találkozásról suttogsz majd válogatott szavakat, pontosan úgy, ahogyan a vad szólítja a feléje süvítő nyílveszőt.

Bizony gyapjút és lent szerez asszonyod, és jókedvűen dolgozik kezével, hasonló a kereskedők hajóihoz, az ismeretlenből is hoz eledelet gyötrődő testednek, fölkel még éjjel is, megkeményíti szédületes derekát, a legjobbkor feszíti meg karjait, érzi tested erejét, minden mozdulatodat többel viszonzza, nem kenyere a semmittevés, nem alszik el mécsese sohasem, szája bölcsességre nyílik, és nyelve szeretetre tanít, ügyesen kezeli a guzsalyt, tenyerében tartja az orsót, ha erre kéred, mialatt így dicséred őt és minden asszonyt, akivel dolgoz akad: „sok nő végez derék munkát, de te felülmúlod mindegyiket”; és bizony igazad van, mert egyikőjük lesz az, aki majd habozás nélkül lenyomja szemhéjadat, hogy üres tekintetedtől megváltsa a kihunyt tested látványától viszolygó nézelődőket.

Tenyere nyitva van a nyomorult előtt, kezét nyújtja a szegénynek, nem félti háza népét a hőeséskor sem, mert egész háza népe meleg ruhába öltözött.

Színes szőtteseket készít magának, lenvászon és bíbor az öltözete, finom inget és övet vesz fel, erő és méltóság árad róla, és nevetve néz a holnap elé, amíg maga is bele nem zuhan a végső kétségbeesés vermébe, és hangtalanul nyúszik, mert az értelmes szavak úgy koptak ki zavart lelkéből, mint ahogy bőréről a fények és tenyeréről valamennyi forró érintés emléke.

Nézz rám, gyermekem, mondd boldognak te is anyádat és hirdesd apád dicsőséges tetteit, aki lebukott a jéghideg Seholba, ahonnan nincs többé felkelés, és nincs találkozás meg egymásra ismerés, nézz rám, fiam, hagyd, hogy induljak útnak magam is, aztán meg fordulj el mihamarabb, magadra vigyázz, ne segíts.